

દાનિયેલનું પુસ્તક - ક્રમાંક ત્રણ

દ્વિદર્શન

Jeff Pippenger

2023-11-25

હાલમાં અમે દાનિયેલના ગ્રંથમાં લેવ્યવ્યવસ્થા છવ્વીસના “સાત સમય” વિષયને સંબોધી રહ્યા છીએ. જેમણે પોતાની આંખો બંધ રાખવાનું પસંદ કર્યું છે, તેમના માટે તે છુપાયેલું છે; પરંતુ જે જોવા ઇચ્છે છે, તેમના માટે તે ત્યાં છે. અમે દાનિયેલ અધ્યાય આઠ, અને વાક્ય તેરથી શરૂઆત કરીશું.

પછી મેં એક પવિત્રજનને બોલતા સાંભળ્યો; અને જે પવિત્રજન બોલતો હતો, તેને બીજા એક પવિત્રજને કહ્યું, “નિત્ય બલિદાન વિષેનું, તથા ઉજાડ પાડી દેનારા અપરાધ વિષેનું, એ દર્શન કેટલો સમય સુધી રહેશે, જેથી પવિત્રસ્થાન અને સૈન્ય બંને પગતળે યગદાઈ જાય?” દાનિયેલ 8:13.

આ વાક્ય “પછી” શબ્દથી શરૂ થાય છે, અને તે અગાઉની દસ વાક્યોમાં દાનિયેલે હમણાં જ જોયેલી ભવિષ્યવાણીય ઇતિહાસની દર્શનથી એક ભેદ દર્શાવે છે. અધ્યાયની પ્રથમ અને બીજી વાક્ય દર્શાવે છે કે દાનિયેલે કયા વર્ષે આ દર્શન પ્રાપ્ત કર્યું અને એ પણ કે તેણે તે ઉલાઈ નદી પાસે પ્રાપ્ત કર્યું. ત્રીજી વાક્યથી બારમી વાક્ય સુધી, તે ભવિષ્યવાણીય ઇતિહાસનું દર્શન “જોયે” છે. “પછી” તે એક પ્રશ્ન અને એક ઉત્તરથી બનેલો સ્વર્ગીય સંવાદ “સાંભળો” છે. પંદરમી વાક્યમાં, તે હમણાં જ તેણે “જોયેલું” ભવિષ્યવાણીય ઇતિહાસનું દર્શન શું સૂચવે છે તે શોધવા માંડે છે. દાનિયેલે ત્રીજીથી બારમી વાક્યોમાં જે દર્શન “જોયું” હતું અને સ્વર્ગીય સંવાદ, જે તેણે “સાંભળ્યો” હતો—તે બંને વચ્ચેનો ભેદ ઓળખવો અત્યંત આવશ્યક છે, કેમ કે તેઓ બે ભિન્ન દર્શનો છે.

પણ ધન્ય છે તમારી આંખો, કેમ કે તેઓ જુએ છે; અને તમારા કાન, કેમ કે તેઓ સાંભળે છે. મત્તી 13:16.

તેરમી કલમમાંનો પ્રશ્ન એ છે, “દર્શન કેટલો સમય રહેશે,” અને અહીં “દર્શન” તરીકે અનુવાદિત શબ્દ, સોળમી કલમમાં “દર્શન” તરીકે અનુવાદિત થયેલા શબ્દથી ભિન્ન હિબ્રૂ શબ્દ છે.

અને મેં ઉલાઈના કિનારાઓની વચ્ચે એક મનુષ્યનો સ્વર સાંભળ્યો, જેણે બોલાવીને કહ્યું, ગાબ્રિએલ, આ મનુષ્યને આ દર્શન સમજાવ. દાનિયેલ 8:16.

બે ભિન્ન હિબ્રૂ શબ્દોને અંગ્રેજી શબ્દ “vision” તરીકે અનુવાદિત કરવાને કારણે, લેવિતિકસ છવીસના “સાત સમય” “સ્પષ્ટ સામે હોવા છતાં છુપાયેલા” બની ગયા. જે બાઈબલના વિદ્યાર્થીઓ માત્ર ઉપરી રીતે નજર ફેરવી સંતોષ પામે છે, તેઓ આ બે ભિન્ન હિબ્રૂ શબ્દોને એક જ શબ્દ માને છે; પરંતુ તેઓ એવું પોતાના જ જોખમે કરે છે.

“માત્ર સપાટી પરથી સરકીને જવું બહુ થોડું કલ્યાણ કરશે. તેને સમજવા માટે વિચારપૂર્વકની તપાસ અને ગંભીર, કઠિન અભ્યાસ આવશ્યક છે. વચનમાં એવા સત્યો રહેલા છે, જે સપાટી નીચે છુપાયેલી કિંમતી ધાતુની શિરાઓ જેવા છે. જેમ માણસ સોનું અને ચાંદી માટે ખોદકામ કરે છે, તેમ તેમની શોધ કરતાં આ ગુપ્ત ખજાના પ્રગટ થાય છે. નિશ્ચિત રાખો કે સત્યનો પુરાવો શાસ્ત્રમાં જ રહેલો છે. એક શાસ્ત્રવચન બીજા શાસ્ત્રવચનોને ઉઘાડવાની કુંજ છે. દેવના પવિત્ર આત્મા દ્વારા તેનો સમૃદ્ધ અને ગુપ્ત અર્થ ઉદ્ઘાટિત થાય છે, જે અમારા બોધ માટે વચનને સ્પષ્ટ કરે છે: ‘તારા વચનોનો પ્રવેશ પ્રકાશ આપે છે; તે સરળોને સમજ આપે છે.’” Fundamentals of Christian Education, 390.

અમને જાણ કરવામાં આવે છે કે દેવના વચનમાં “દરેક તથ્ય યનું પોતાનું મહત્વ હોય છે,” અને જો આપણે આ તથ્યને અવગણવાનું પસંદ કરીએ કે આઠમા અધ્યાયમાં “દર્શન” તરીકે અનુવાદિત બે અલગ હિબ્રૂ શબ્દો છે, તો લાઓદિકેયાની અંધતા પોતાનાં ઉપર લાદવા માટે અમે પોતે જ જવાબદાર ઠરીએ છીએ. જૂની કહેવત એવી છે: “જેઓ જોવા ઇચ્છતા નથી, તેમના જેટલા અંધ બીજા કોઈ નથી.”

“આ જીવન માટે હોય કે આવનાર જીવન માટે, મનુષ્યોને યોગ્ય બનવા માટે જે સિદ્ધાંતો સમજવા જરૂરી છે, તે બધા બાઈબલમાં સમાયેલા છે. અને આ સિદ્ધાંતો સૌ કોઈ સમજી શકે છે. તેની શિક્ષાનું મૂલ્ય આંકવાની ભાવના ધરાવતો કોઈપણ વ્યક્તિ બાઈબલમાંથી એકપણ અવતરણ એવું વાંચી શકતો નથી કે જેથી તેને કોઈ ન કોઈ ઉપકારક વિચાર પ્રાપ્ત ન થાય. પરંતુ બાઈબલનું સર્વોચ્ચ મૂલ્ય ધરાવતું શિક્ષણ પ્રસંગોપાત અથવા અસંબંધિત અભ્યાસથી પ્રાપ્ત થતું નથી. તેના સત્યની મહાન વ્યવસ્થા એવી રીતે રજૂ કરાયેલ નથી કે ઉતાવળિયા અથવા બેદરકાર વાચક તેને સમજી શકે. તેના ઘણા ખજાના સપાટીથી ઘણાં નીચે રહેલા છે, અને તે માત્ર ખંતભર્યા સંશોધન અને સતત પ્રયત્ન દ્વારા જ પ્રાપ્ત થઈ શકે છે. જે સત્યો મળીને આ મહાન પૂર્ણતાનું નિર્માણ કરે છે, તેઓને શોધી કાઢવા અને એકત્ર કરવા પડે છે, ‘અહીં થોડું, અને ત્યાં થોડું.’ યશાયા 28:10.”

“જ્યારે આ રીતે તેમની શોધખોળ કરીને તેઓને એકત્ર કરવામાં આવશે, ત્યારે તેઓ એકબીજા સાથે સંપૂર્ણપણે સુસંગત જોવા મળશે. દરેક સુવાર્તા બીજી સુવાર્તાઓની પૂર્ણક છે, દરેક ભવિષ્યવાણી બીજી કોઈ ભવિષ્યવાણીનું સ્પષ્ટીકરણ છે, દરેક સત્ય બીજા કોઈ સત્યનો વિકાસ છે. યહૂદી વ્યવસ્થાના પ્રતીકાત્મક પ્રકારો સુવાર્તા દ્વારા સ્પષ્ટ થાય છે. દેવના વચનમાં દરેક સિદ્ધાંતનું પોતાનું સ્થાન છે, દરેક તથ્યનું પોતાનું પ્રાસંગિક મહત્વ છે. અને સમગ્ર રચના, તેની યોજના અને અમલ બંનેમાં, તેના કર્તા વિષે સાક્ષ્ય આપે છે. આવી રચનાની કલ્પના કરવી કે તેને ઘડવી—અનંતના મન સિવાય બીજું કોઈ મન સમર્થ ન હોઈ શકે.” Education, 123.

દાનિયેલ અધ્યાય આઠમાં “દર્શન” શબ્દ દસ વખત આવે છે, પરંતુ તે દસેય પ્રસંગોમાં બે ભિન્ન હિબ્રૂ શબ્દો વપરાયેલા છે, અને તે શબ્દોના અર્થો એકસરખા નથી. જો તેમનો અર્થ એક જ હોત, તો દાનિયેલે તે દસેય પ્રયોગોમાં માત્ર એ બેમાંથી એક જ શબ્દ વાપર્યો હોત. દાનિયેલે બે શબ્દો લખ્યા, કારણ કે તે બંને શબ્દોનો પોતાપોતાનો અર્થ છે, અને તેમાંનો એક દાનિયેલે “જોયેલું” દર્શન સૂચવે છે, જ્યારે બીજો તેણે “સાંભળેલું” દર્શન સૂચવે છે. તેરમી કલમમાં “દર્શન” તરીકે અનુવાદિત થયેલો શબ્દ *châzôn* છે, અને તેનો અર્થ “એક દૃશ્ય”, અથવા “એક દર્શન”, “એક સ્વપ્ન” અથવા “એક દેવી ઉક્તિ” એવો થાય છે. તેના અર્થ અને દાનિયેલે તેનો જે રીતે ઉપયોગ કર્યો છે તેના આધારે હું તેને “ભવિષ્યવાણીના ઇતિહાસનું દર્શન” કહું છું.

દાનિયેલના આઠમા અધ્યાયના પ્રથમ પદમાં, દાનિયેલ કહે છે: “એક દર્શન મને પ્રગટ થયું,” અને બીજા પદમાં તે બે વાર જણાવે છે કે તેણે “દર્શનમાં જોયું.” પછી તેરમા પદમાં “દર્શન કેટલા સમય સુધી રહેશે” એવો પ્રશ્ન ઉઠાવવામાં આવે છે. આ બધા પ્રયોગો માટે હિબ્રૂ શબ્દ “*châzôn*” છે. પછી પંદરમા પદમાં, આપણે કદાચ તે સૌથી મહત્વપૂર્ણ પ્રસંગે આવીએ છીએ જ્યારે દાનિયેલે એ જ શબ્દનો ઉપયોગ કર્યો, કારણ કે તે કહે છે: “જ્યારે મેં...” “દર્શન જોયું અને તેનો અર્થ સમજવા ઇચ્છ્યો.” દાનિયેલે *châzôn* દર્શન જોયા પછી, તેનો અર્થ શું છે તે સમજવાની તેની ઇચ્છા થઈ. આ એક એવું તથ્ય છે જે આ અધ્યાયમાં લેવિયવિવરણ છવીસના “સાત વખત”ને છુપાવવામાં ખૂબ જ મહત્વ ધરાવે છે.

તે સત્તરમી અને છઠ્ઠીસમી વચનોમાં *châzôn* શબ્દનો પણ ઉપયોગ કરે છે. દાનિયેલ અધ્યાય આઠમાં “દર્શન” શબ્દ દસ વખત આવે છે, અને *châzôn* શબ્દ તેમાંથી સાત પ્રસંગોને દર્શાવે છે. દાનિયેલ “દર્શન” તરીકે અનુવાદિત થતા બીજા હિબ્રૂ શબ્દનો ચાર વખત ઉપયોગ કરે છે. તે બીજો હિબ્રૂ શબ્દ *mar'eh* છે, અને તેનો અર્થ “દેખાવ” થાય છે.

દાનિયેલના આઠમા અધ્યાયમાં châzôn સાત વખત જોવા મળે છે, અને mar'eh ચાર વખત જોવા મળે છે; અને મળીને તેઓ દર્શાવે છે કે દાનિયેલના આઠમા અધ્યાયમાં અંગ્રેજી શબ્દ "vision" દસ વખત આવે છે. સાત અને ચાર મળીને અગિયાર થાય છે, કારણ કે દાનિયેલે mar'eh શબ્દનો એક વખત એવો ઉપયોગ કર્યો છે કે તેનું અનુવાદ તેના નિર્ધારિત અર્થ મુજબ જ કરવામાં આવ્યું છે; કારણ કે પંદરમા વચનમાં, જ્યાં દાનિયેલ châzôn, એટલે કે ભવિષ્યવાણીય ઇતિહાસના દર્શનનો "અર્થ શોધતો હતો," ત્યારે તેની "સામે" "મનુષ્યના સ્વરૂપ જેવો" એક ઊભો રહ્યો. "સ્વરૂપ" શબ્દ mar'eh છે. તેથી, દાનિયેલે દાનિયેલ આઠમાં mar'eh નો ઉપયોગ ચાર વખત કર્યો છે; તેમાંનો એક વખત તેનો અનુવાદ તેના મુખ્ય અર્થ "સ્વરૂપ" પ્રમાણે કરવામાં આવ્યો છે, અને બાકીના ત્રણ વખત તેનો અનુવાદ "દર્શન" તરીકે કરવામાં આવ્યો છે.

હું કિંગ જેમ્સ બાઇબલનો અનુવાદ કરનાર પુરુષો અંગે કોઈ ટીકા સૂચવતો નથી. તેમ છતાં, નોંધવું જરૂરી છે કે તેરમા પદમાં કિંગ જેમ્સ બાઇબલમાં ઉમેરાયેલો એકમાત્ર શબ્દ ("sacrifice") મળે છે, જેના વિષે પ્રેરણા નિશ્ચિતપણે કહે છે કે "તે લખાણનો ભાગ નથી." પ્રેરણા વધુમાં કહે છે કે આ ઉમેરાયેલો શબ્દ "માનવીય પ્રજા દ્વારા ઉમેરવામાં આવ્યો હતો." એ જ અધ્યાયમાં, બે ભિન્ન હિબ્રુ શબ્દોનું અનુવાદ એક જ અંગ્રેજી શબ્દ તરીકે કરવામાં આવ્યું છે. આ બે શબ્દો વચ્ચેનો ભેદ ઓળખવો કેમ અનિવાર્ય છે તેનું મહત્વ અત્યંત ગહન છે.

અને એવું થયું કે જ્યારે મેં, હા હું દાનિયેલે, તે દર્શન જોયું અને તેનો અર્થ જાણવા પ્રયત્ન કર્યો, ત્યારે જુઓ, મારા સમક્ષ મનુષ્યના સ્વરૂપ જેવું એક ઊભું હતું. અને મેં ઉઠાઈના કિનારાઓની વચ્ચેમાંથી એક મનુષ્યનો અવાજ સાંભળ્યો, જેણે બોલાવીને કહ્યું, ગેબ્રિએલ, આ મનુષ્યને દર્શન સમજાવ. દાનિયેલ 8:15, 16.

જેમ દાનિયેલે તેણે હમણાં જ "જોઈ" હતી તેવી "ચાઝોન દર્શન"નો "અર્થ શોધ્યો," તેમ ખ્રિસ્ત ગેબ્રિએલને જણાવે છે કે તેણે હમણાં જ "સાંભળી" હતી તેવી "મરએહ દર્શન" દાનિયેલને સમજાડે. દાનિયેલ ભવિષ્યવાણીના ઇતિહાસના દર્શનને સમજવા ઇચ્છતો હતો, પરંતુ ખ્રિસ્તે—જેની ઓળખ ત્રયોદશ પદમાં પાલમોની (બોલનાર તે નિશ્ચિત પવિત્ર) તરીકે કરવામાં આવી હતી—ગેબ્રિએલને દાનિયેલને "મરએહ દર્શન" સમજાડવા આદેશ આપ્યો, "ચાઝોન દર્શન" નહીં. પંદરમું અને સોળમું પદ દર્શાવે છે કે ગેબ્રિએલનો નિર્ધારિત હેતુ દાનિયેલને "મરએહ દર્શન" સમજાડવાનો છે; આ જ તે શબ્દ છે જેનો અનુવાદ "દર્શન" તરીકે થયો છે અને જેનો અર્થ "દેખાવ" થાય છે, દાનિયેલ સમજવા ઇચ્છતો હતો તે ભવિષ્યવાણીના ઇતિહાસનું દર્શન નહીં. ગેબ્રિએલને સોંપાયેલા કાર્યને ઓળખ્યા વિના, લૈવીયવ્યવસ્થા છઠ્ઠીસનાં "સાત વખત" સ્પષ્ટ સમક્ષ હોવા છતાં છુપાયેલા રહે છે.

છઠ્ઠીસમી પંક્તિમાં "દર્શન" તરીકે અનુવાદિત થયેલા બંને હિબ્રુ શબ્દો એ જ પંક્તિમાં આવેલાં છે, અને તે પંક્તિ "સાત સમય" વિષે દાનિયેલની સાક્ષીના સત્યને ઉઘાડવા માટેની મુખ્ય કુંજીઓમાંની એક બની જાય છે.

અને જે સાંજ અને સવારની દર્શનવાણી કહેવામાં આવી છે, તે સત્ય છે; તેથી તું તે દર્શનને બંધ રાખ; કારણ કે તે ઘણા દિવસો માટે છે. દાનિયેલ 8:26.

છઠ્ઠીસમી પંક્તિ માં "સાંજ અને પ્રભાતોની દૃષ્ટિ" mar'eh દૃષ્ટિ છે, જેનો અર્થ "દેખાવ" થાય છે; પરંતુ જે દૃષ્ટિ ને "મુદ્રાંકિત" કરાવાની હતી, તે châzôn દૃષ્ટિ હતી, જે ભવિષ્યવાણીય ઇતિહાસની દૃષ્ટિ છે. "સાંજ અને પ્રભાતો" અભિવ્યક્તિ જ એ છે જે આ બે દૃષ્ટિઓ વચ્ચેનો ભેદ અલગ પાડે છે અને ઓળખાવે છે. એવું તે બાઇબલના નિર્માણમાં માનવીય પરિબળનું બીજું એક દૃષ્ટાંત આપીને કરે છે. માનવીય પરિબળમાં માત્ર તે ભવિષ્યવક્તાઓ જ સમાવિષ્ટ ન હતા જેમણે બાઇબલના શબ્દોનો નોંધ લીધો, પરંતુ તેઓ પણ સમાવિષ્ટ હતા જેમણે બાઇબલનો અનુવાદ કર્યો. બાઇબલ, જેમ ખ્રિસ્ત, તેમ દિવ્ય યતા અને માનવતા—આ બન્નેના સંયોજનનું પ્રતિનિધિત્વ કરે છે. એ માનવતા ઇતિહાસમાં નીચે ઉતરતી આવી—આદમે પાપ કર્યા પછીથી

લઈને બાઇબલને નોંધનાર અને અનુવાદ કરનારાઓ સુધી. ખ્રિસ્ત અને બાઇબલ બન્ને દેવનો શબ્દ છે, અને દેવનો શબ્દ શુદ્ધ છે; કારણ કે આ સંયોજનમાં રહેલી દિવ્યતાએ દેહમાં રહેલી કોઈપણ મર્યાદાઓને હંમેશા અતિક્રમી દીધી છે.

પૌલ, ઈસુ ખ્રિસ્તનો દાસ, પ્રેરિત થવા માટે બોલાવવામાં આવેલો, દેવના સુસમાચાર માટે અલગ રાખવામાં આવેલો, (જેનું તેણે પવિત્ર શાસ્ત્રોમાં પોતાના પ્રભુવક્તાઓ દ્વારા અગાઉથી વચન આપેલું હતું) પોતાના પુત્ર આપણા પ્રભુ ઈસુ ખ્રિસ્ત વિષે, જે દેહ પ્રમાણે દાવિદના વંશમાંથી ઉત્પન્ન થયો. રોમનો 1:1-3.

“સાંજ અને સવાર” એવો પ્રયોગ દેવના વચનમાં વારંવાર જોવા મળે છે, અને તેનો અનુવાદ હંમેશાં “સાંજ અને સવાર” તરીકે જ કરવામાં આવ્યો છે, જેમ કે છવ્વીસમી કલમમાં કરવામાં આવ્યો છે, અને જેમ ઉત્પત્તિગ્રંથની સર્જનકથામાં પણ વારંવાર એવો અનુવાદ કરવામાં આવ્યો છે, જ્યાં પુનઃપુનઃ એમ કહેવામાં આવે છે, “અને સાંજ થઈ અને સવાર થઈ....” હકીકતમાં, અને દરેક હકીકતનું પોતાનું મહત્વ હોય છે (અને આ હકીકત સમજવા માટે અનિવાર્ય છે), બાઇબલમાં એવું એકમાત્ર સ્થાન, જ્યાં “સાંજ અને સવાર” એવો પ્રયોગ “સાંજ અને સવાર” તરીકે અનુવાદિત થયો નથી (જેમ તે છવ્વીસમી કલમમાં થયો છે), તે દાનિયેલ આઠની ચૌદમી કલમ છે. ત્યાં, અને દેવના વચનમાં માત્ર ત્યાં જ, “સાંજ અને સવાર” એવો પ્રયોગ માત્ર “દિવસો” તરીકે અનુવાદિત થયો છે.

અને તેણે મને કહ્યું, બે હજાર ત્રણસો દિવસ સુધી; પછી પવિત્રસ્થાન શુદ્ધ કરવામાં આવશે. Daniel 8:14.

બાર આયતો પછી, દાનિયેલના એ જ અધ્યાયમાં, હિબ્રુ વાક્યખંડ “સાંજ અને સવાર”નો અનુવાદ હંમેશાં જેમ થાય છે તેમ જ કરવામાં આવ્યો છે; પરંતુ જે આયત એડવેન્ટિઝમનો કેન્દ્રીય સ્તંભ અને પાયો છે, તેમાં આ વાક્યખંડનો માત્ર “દિવસો” તરીકે અનુવાદ કરવામાં આવ્યો છે. કયા પ્રભાવને કારણે કિંગ જેમ્સ બાઇબલના અનુવાદકોને આવો સ્પષ્ટ વિરોધાભાસ ઉભો કરવા દોરવામાં આવ્યા? તેમણે છવ્વીસમી આયતમાં આ વાક્યખંડનો અનુવાદ બાઇબલના બાકીના સર્વ પ્રસંગોની જેમ જ કર્યો હતો. પરંતુ છવ્વીસમી આયતથી બાર આયતો પહેલાં, ચૌદમી આયતમાં, તેમની માનવીયતા ત્રેયોદશ આયતના પ્રશ્નના ઉત્તર પર એક વિશેષ ભેદચિહ્ન મૂકી દે છે. અને ત્રેયોદશ આયતના પ્રશ્નમાં તે એક શબ્દ (બલિદાન) સામેલ હતો, જે બાઇબલમાં ઉમેરવાનો ન હતો. દેવ ઇચ્છતા હતા કે ચૌદમી આયત અત્યંત ગહન અને વિશિષ્ટ રીતે પ્રગટ થાય. આમ કરતાં, તેમણે એ પણ દર્શાવ્યું કે ગેબ્રિયેલને દાનિયેલને શું સમજાવવાનું નિર્દેશ આપવામાં આવ્યું હતું.

સોળમા વચનમાં, યેશુએ ગબ્રિયેલને આદેશ આપ્યો કે દાનિયેલને mar'eh દર્શન સમજાવે, એ હકીકત હોવા છતાં કે દાનિયેલ તો ભવિષ્યવાણીય ઇતિહાસના châzôn દર્શનને સમજવાનો પ્રયત્ન કરી રહ્યો હતો. છવ્વીસમું વચન કહે છે કે “સાંજ અને સવારોનું જે દર્શન કહેવાયું હતું” તે “સત્ય” હતું. châzôn દર્શન એક ભવિષ્યવાણીય “દૃશ્ય” હતું, પરંતુ mar'eh દર્શન “કહેવાયું” હતું, કારણ કે તે ઉચ્ચારવામાં આવ્યું હતું. તે ચૌદમા વચનમાં ઉચ્ચારવામાં આવ્યું હતું, જ્યારે પાલ્મોનીએ કહ્યું હતું, “બે હજાર ત્રણસો સાંજ અને સવારો સુધી; ત્યાર પછી પવિત્રસ્થાન શુદ્ધ કરવામાં આવશે.” છવ્વીસમું વચન “સાંજ અને સવારો” એવો પ્રયોગ કરે છે, અને તેને તે દર્શન તરીકે ઓળખાવે છે જે “કહેવાયું” હતું, જેથી દાનિયેલના આઠમા અધ્યાયમાં આવેલા બે દર્શનો વચ્ચેનો ભેદ સ્પષ્ટ થાય. ભવિષ્યવાણીય ઇતિહાસનું જે દર્શન દાનિયેલે “જોયું” હતું, અને જેને દાનિયેલ સમજવા ઇચ્છતો હતો, તે તે દર્શનથી ભિન્ન હતું જે “કહેવાયું” હતું અને જે દાનિયેલે “સાંભળ્યું” હતું. વધુ મહત્વની વાત એ છે કે દાનિયેલે જે દર્શન “સાંભળ્યું” હતું, તે જ દર્શન હતું જેના વિષે ગબ્રિયેલે દાનિયેલને સમજાવવાની હતી.

જે માનવજાતીએ પવિત્ર બાઇબલની રચનામાં ભાગ લીધો, તેણે દાનિયેલના આઠમા અધ્યાયમાં “દર્શન” શબ્દ દસ વખત નોંધ્યો, અને આમ કરતાં તેણે એક એવા દર્શન વચ્ચેનો ભેદ છુપાવ્યો જે “જોવામાં” આવ્યું હતું અને બીજા એવા દર્શન વચ્ચેનો ભેદ પણ, જે “સાંભળવામાં” આવ્યું હતું. આ રીતે તેણે તે ભારને અસર પાડી, જે દર્શાવે છે કે ખ્રિસ્તનો આશય એ હતો કે દાનિયેલે તેણે “સાંભળેલું” દર્શન, તેણે “જોયેલું” દર્શન સમજવા કરતાં વધુ સમજે. હવે ગેબ્રિયેલ પોતાને સોંપાયેલ કાર્ય પૂર્ણ કરવા માટે શું કરે છે તે આપણે વિચારીએ.

ત્યારે તે જ્યાં હું ઊભો હતો ત્યાં નજીક આવ્યો; અને જ્યારે તે આવ્યો, ત્યારે હું ભયભીત થયો અને મોઢા ભોંયે પડી ગયો; પરંતુ તેણે મને કહ્યું, “સમજ, હે મનુષ્યપુત્ર; કારણ કે આ દર્શન અંતકાળના સમયનું છે.” અને જ્યારે તે મારી સાથે બોલતો હતો, ત્યારે હું મોઢું જમીન તરફ કરીને ગાઢ નિદ્રામાં હતો; પરંતુ તેણે મને સ્પર્શ કર્યો અને મને સીધો ઊભો કર્યો. અને તેણે કહ્યું, “જો, રોષના અંતિમ સમયના અંતે શું થવાનું છે તે હું તને જાણ કરાવીશ; કારણ કે નિયત સમયમાં અંત આવશે.” દાનિયેલ 8:17-19.

હવે ગેબ્રિયેલ દાનિયેલને તે સંખ્યા એવા બે હજાર ત્રણસો સાંજ અને સવારોના દર્શનનો અર્થ સમજાવવાનું પોતાનું કાર્ય શરૂ કરે છે. તે પહેલાં તેને જાણ કરે છે કે ભવિષ્યવાણીય ઇતિહાસનું દર્શન, *châzôn* દર્શન, “અંતકાળે” હશે. ત્યારબાદ, જ્યારે દાનિયેલ ભવિષ્યવાણીય નિદ્રામાં હતો, ત્યારે ગેબ્રિયેલે દાનિયેલને સ્પર્શ કર્યો અને તેને સીધો ઊભો કર્યો. તે તેને જાણ કરે છે, “હું તને જાણ કરાવીશ.”

સાંજ અને સવારોના *mar'eh* દર્શન વિષે જ્યારે પાલ્મોની (ખ્રિસ્ત) એ કહ્યું, “ગેબ્રિયેલ, આ મનુષ્યને *mar'eh* દર્શન સમજાવો,” ત્યારે તેણે ગેબ્રિયેલને એ જ કરવા કહ્યું હતું. ગેબ્રિયેલ કહે છે કે તે દાનિયેલને “ક્રોધના અંતિમ અવસાને શું થશે તે જાણશે” એવું કરાવશે. લો, તે રહ્યું! ત્યાં તો લેવીવ્યવસ્થા છવ્વીસનાં “સાત વખત” છે! એ તો એવી જ ભવિષ્યવાણીય પદ્ધતિ દ્વારા ગોપન રાખવામાં આવ્યું છે, જેના વિષે ગેબ્રિયેલે ભવિષ્યવક્તાઓને વારંવાર સાક્ષી આપવા અને પોતાની લખાણોમાં તેનો ઉપયોગ કરવા દોર્યા હતા! એ પદ્ધતિ છે: “પંક્તિ પર પંક્તિ, અહીં થોડું અને ત્યાં થોડું.”

ઉરાયાહ સ્મિથ દ્વારા લખાયેલ “Thoughts on Daniel and the Revelation” નામના ગ્રંથમાં (જે સાથે સર્વ એન્જેલોસ્ટો, અને તેમના પડોશીઓ પણ, પરિચિત હોવા જોઈએ), સ્મિથે દાનિયેલ અધ્યાય આઠની સત્તરથી ઓગણીસમી કલમો વિષે આ રીતે ટિપ્પણી કરી છે:

“નિયત સમયમાં અંત આવશે, અને તે તેને ક્રોધના અંતિમ અંતમાં શું થવાનું છે તે જાણ કરાવશે—આવી એક સામાન્ય જાહેરાત કરીને, તે દર્શનના અર્થઘટનમાં પ્રવેશ કરે છે. ‘ક્રોધ’નો અર્થ સમયગાળાને આવરી લેતો સમજવો જોઈએ. કયો સમય? ઈશ્વરે પોતાની પ્રજા ઇઝરાયેલને કહ્યું હતું કે તેમની દુષ્ટતાને કારણે તે તેમના પર પોતાનો ક્રોધ ઢોળશે; અને આ રીતે તેણે ‘ઇઝરાયેલના અપવિત્ર દુષ્ટ રાજકુમાર’ વિષે આદેશ આપ્યો: ‘પાગ ઉતારી નાખ, અને મુકુટ કાઢી નાખ.... હું તેને પલટી નાખીશ, પલટી નાખીશ, પલટી નાખીશ: અને તે વધુ રહેશે નહીં, જ્યાં સુધી તે ન આવે જેના અધિકારનું તે છે; અને હું તેને તેને આપીશ.’ યહેજકેલ 21:25-27, 31.”

“અહીં દેવના પોતાના કરારના લોકો વિરુદ્ધ ના ક્રોધનો સમય દર્શાવવામાં આવ્યો છે; એવો સમય જેમાં પવિત્ર સ્થાન અને સૈન્યને પગતળે યગદવામાં આવવાનું છે. ઇઝરાયેલ બાબિલના રાજ્યના આધિન કરવામાં આવ્યો ત્યારે મુગટાકાર અલંકાર દૂર કરવામાં આવ્યો, અને મુકુટ ઉતારી લેવામાં આવ્યો. પછી તે ફરી એકવાર મેદીઓ અને પારસીઓ દ્વારા ઉથલાવવામાં આવ્યો, ફરી એકવાર યૂનાનીઓ દ્વારા, અને ફરી એકવાર રોમનો દ્વારા—જેમ ભવિષ્યવક્તાએ તે શબ્દ દેને ત્રણ વખત પુનરુક્ત કર્યો છે તે મુજબ. ત્યારબાદ યહૂદીઓએ ખ્રિસ્તનો અસર વીકાર કર્યો હોવાથી, તેઓ ટૂંક સમયમાં પૃથ્વીના સર્વત્ર વિખેરી દેવાયા; અને આદ્યાત્મિક ઇઝરાયેલે શાબ્દિક વંશનું સ્થાન લીધું; પરંતુ તેઓ પૃથ્વીની સર્વત્ર સત્તાઓના આધિન છે, અને રહેશે, જ્યાં સુધી દાવિદનું સિંહાસન ફરીથી સ્થાપિત ન થાય,—જ્યાં સુધી

તેનો યોગ ય વારસદાર, મસીહ, શાંતિનો રાજકુમાર, ન આવે; અને પછી તે તેને આપવામાં આવશે. ૮ ચાર પછી ક્રોધનો સમય સમાપ્ત થઈ ગયો હશે. આ અવધિના અંતિમ અંતમાં શું થવાનું છે, તે દેવદૂત હવે દાનિયેલને જાણ કરવા જઈ રહ્યો છે.” Uriah Smith, Daniel and the Revelation, 201, 202.

સ્મિથ જે “ક્રોધ” ની ઓળખ આપે છે, તેની શરૂઆત ત્યારે થઈ હતી જ્યારે મનશ્શેહને ઇ.સ.પૂર્વે 677માં આશૂરીઓ દ્વારા બેબિલોન લઈ જવામાં આવ્યો હતો. દુર્ભાગ્યવશ, સ્મિથ ઇ.સ.પૂર્વે 586માં સેદકિયાહના પદચ્યુતિને લે છે અને તેને ઓગણીસમું પદમાં આવેલા “ક્રોધ” ના સમયગાળાની શરૂઆત તરીકે નિર્ધારિત કરે છે. સ્મિથ તો આ બાબતનો સરસરીથી પણ વિચાર કરતો નથી કે પદમાં “ક્રોધનો અંતિમ અંત” એવું કહેવાયું છે તેનો અર્થ શું થાય છે. તે તેને માત્ર “ક્રોધ” તરીકે જ ગણે છે; જોકે જો ક્રોધનો કોઈ “અંતિમ અંત” હોય, તો વ્યાકરણ અને તર્ક બંને અનિવાર્ય રીતે માંગ કરે છે કે ઓછામાં ઓછો ક્રોધનો કોઈ “પ્રથમ અંત” પણ હોવો જોઈએ. સ્મિથ જાણતો હતો કે બંદીવાસના સિતેર વર્ષોની શરૂઆત ઇ.સ.પૂર્વે 606માં યહોયાકીમ વિરુદ્ધ નબૂખાદ્નેસ્સરના પ્રથમ આક્રમણથી થઈ હતી, પરંતુ તેણે ક્રોધના સમયગાળાની શરૂઆત નબૂખાદ્નેસ્સરના ત્રીજા આક્રમણથી નિર્ધારિત કરી, જે યહૂદાના અંતિમ રાજા સેદકિયાહ વિરુદ્ધ કરવામાં આવ્યું હતું.

“અન્ય કોઈપણ પ્રભુવક્તાના જીવન વિશે જેટલો નોંધાયેલ વર્ણન મળે છે તેના કરતાં તેના [દાનિયેલના] પ્રારંભિક જીવનનો વધુ સૂક્ષ્મ હિસાબ આપણને મળ્યો છે, તો પણ તેનું જન્મ અને વંશાવળી સંપૂર્ણ અજ્ઞાતતામાં જ છોડી દેવામાં આવ્યા છે; ફક્ત એટલું જ જાણીતું છે કે તે રાજવંશનો હતો, સંભવતઃ દાવિદના કુટુંબનો, જે આ સમય સુધી બહુ વિશાળ બની ગયું હતું. તે પ્રથમવાર યહૂદાના ઉમદા બંધકોમાંના એક તરીકે પ્રગટ થાય છે, બેબિલોનના રાજા નેબૂખદનેસ્સરના પ્રથમ વર્ષમાં, સિતેર વર્ષના બંધિવાસની શરૂઆત સમયે, ઇ.સ.પૂર્વે 606માં. યર્મિયા અને હબક્કૂક હજી પોતાની પ્રભુવાણીઓ ઉચ્ચારી રહ્યા હતા. થોડા સમય પછી યહૂદાએ આરંભ કર્યો, અને તેના થોડું પછી ઓબધાહે; પરંતુ આ બંનેએ દાનિયેલના દીર્ઘ અને તેજસ્વી કાર્યજીવનના અંત પહેલાં જ વર્ષો અગાઉ પોતાનું કાર્ય પૂર્ણ કરી દીધું હતું. માત્ર ત્રણ પ્રભુવક્તાઓ જ તેના પછી આવ્યા: હગ્ગાઈ અને જખર્યા, જેઓએ ઇ.સ.પૂર્વે 520-518 દરમિયાન થોડા સમય માટે સમકાલીન રીતે પ્રભુવક્તાપદનું કાર્ય કર્યું, અને મલાકી, જૂના કરારના અંતિમ પ્રભુવક્તા, જેમણે ઇ.સ.પૂર્વે 397ની આસપાસ થોડા સમય માટે પોતાની સેવા નિભાવી.” Uriah Smith, Daniel and the Revelation, 19.

સ્મિથે ઉશ્કેરેલી કલમમાં આવેલ “ક્રોધ” ને સમયગાળા તરીકે યોગ્ય રીતે ઓળખ્યો. તેણે તે સમયગાળાને દાનિયેલ અધ્યાય આઠ, કલમ તેર સાથે સુસંગત રીતે પવિત્રસ્થાન અને સૈન્યને પગતળે દબાવવાના સમય તરીકે યોગ્ય રીતે ઓળખ્યો, અને તેણે તેના અંતબિંદુને 22 ઓક્ટોબર, 1844 તરીકે યોગ્ય રીતે નિર્ધારિત કર્યું.

સ્મિથ અંશતઃ સાચા હતા, પરંતુ તેમણે તેમના ભવિષ્યવાણી-સંબંધિત પ્રયોગોની વિશિષ્ટ લાક્ષણિકતા મુજબ વર્તીને સત્ય ચૂકી દીધું. તેમણે ભવિષ્યવાણીના વચનના તેમના અર્થઘટનને ઇતિહાસ દ્વારા માર્ગદર્શન પામવા દીધું, તેના બદલે ભવિષ્યવાણીના વચનને ઇતિહાસની તેમની સમજને માર્ગદર્શન આપવા દીધું હોત. જો આપણે બાઇબલને ભવિષ્યવાણીય ઇતિહાસની વ્યાખ્યા કરવા દઈએ, તો પછી ઇતિહાસને સમજવા માટે આપણને યોગ્ય માહિતી પ્રાપ્ત થાય છે.

બાઇબલ શીખવે છે કે જેનાથી કોઈ માણસ પરાજિત થાય છે, તે તેનો દાસ બને છે.

જ્યારે તેઓ તેમને સ્વતંત્રતાનું વચન આપે છે, ત્યારે તેઓ પોતે જ ભ્રષ્ટતાના દાસ હોય છે; કારણ કે મનુષ્ય જેની પાસે પરાજિત થાય છે, તેની જ દાસ્યમાં તે લાવવામાં આવે છે. 2 Peter 2:19.

ઇ.સ.પૂર્વે 677માં મનશ્શેહે બેબિલોનમાં બંધક બનાવી લઈ જવાયો. ૮ યાં જ યહૂદા પર વિજય મેળવવામાં આવ્યો અને તેને બંધનમાં લાવવામાં આવ્યો. આ જ તે આરંભબિંદુ છે, જે 1843 અને 1850ની બંને

ચાર્ટો માં દર્શાવવામાં આવેલું છે, અને જેને સિસ્ટર 22 ૮ હાઇટ યોગ ય હોવાનું સમર્થન આપે છે. સિસ્ટર મથ દાનિયેલ અધ્યાય આઠ, અને પદ તેરનું “પગતળે ત્રે પિવું” યહૂદાના અંતિમ રાજા સિદકિયા સાથે શરૂ કરે છે. સિદકિયા ૬ મશ: આગળ વધતા ન્યાયનો અંત હતો, શરૂ થતા નહીં. સિસ્ટર 22 ૮ હાઇટ ઓળખાવે છે કે બેબિલોનમાં મનશ શેહની કેદ એ આવનારી ઘટનાનું એક “બાણું” હતું. “બાણું” એટલે આગોતરું ચૂકવણું, અને તે એવી ખરીદીની શરૂ થતા દર્શાવે છે જેના અનુસંધાને અન્ય ચૂકવણાં થવાના હોય છે.

“વિશ્વાસપૂર્વક ભવિષ્યવક્તાઓએ પોતાની ચેતવણીઓ અને પોતાની પ્રેરણાઓ આપતાં રહેયા; નિર્ભયતાપૂર્વક તેઓ મનશ્શેહ અને તેની પ્રજાને બોલ્યા; પરંતુ તે સંદેશાઓનો તિરસ્કાર કરવામાં આવ્યો; પછાત ગયેલ યહૂદાએ ધ્યાન આપ્યું નહીં. પ્રજા જો અનૂતાપહીન જ રહેતી રહે, તો તેના ઉપર શું આવનાર છે, તેના ગંભીર પૂર્વસૂચક રૂપે, પ્રભુએ તેમની રાજાને અસ્સૂરના સૈનિકોના એક દળ દ્વારા બંધક બનાવવાની અનુમતિ આપી; તેઓએ ‘તેને બેડીઓથી બાંધીને બેબિલોન લઈ ગયા,’ જે તેમની તાત્કાલિક રાજધાની હતી. આ દુઃખકલેશે રાજાને ભાન પર લાવ્યો; ‘તેણે પોતાના દેવ યહોવાને વિનંતી કરી, અને પોતાના પિતૃઓના દેવ સમક્ષ ખૂબ જ નમ્ર થયો, અને તેમની પાસે પ્રાર્થના કરી: અને તેમણે તેની વિનંતી સ્વીકારી, તેની પ્રાર્થના સાંભળી, અને તેને ફરી યરુશાલેમમાં તેના રાજ્યમાં પાછો લાવ્યો. ત્યારે મનશ્શેહે જાણ્યું કે યહોવા જ દેવ છે.’ 2 Chronicles 33:11-13. પરંતુ આ પસ્તાવો, ભલે તે નોંધપાત્ર હતો, તો પણ મૂર્તિપૂજક આચરણોના વર્ષોથી થયેલા ભ્રષ્ટકારક પ્રભાવથી રાજ્યને બચાવવા માટે ખૂબ મોડો આવ્યો. ઘણાં ઠોકર ખાઈને પડી ગયા હતા, અને ફરી કદી ઊભા ન થઈ શક્યા.” Prophets and Kings, 382.

મનશ્શેએ “સાત વખત”ના “શાપ”ની શરૂઆત કરનાર “આગાઉની જામીનરકમ”ને ચિહ્નિત કરી, જે અંતિમ “ક્રોધ” હતો; કારણ કે “પ્રથમ ક્રોધ” તો ઇ.સ.પૂર્વ 723માં ઉત્તર રાજ્યને બંદીવાસમાં લઈ જવામાં આવ્યું ત્યારે પહેલેથી જ શરૂ થઈ ચૂક્યો હતો. ત્યારબાદ યહોયાકીમના પતન સમયે, જ્યારે દાનિયેલને બંદીવાસમાં લઈ જવામાં આવ્યો, ત્યારે ચિરમિયાએ ઓળખાવેલા બંદીવાસના સિતેર વર્ષો ઇ.સ.પૂર્વ 606માં શરૂ થયા. યહોયાકીમ પછીના બે રાજાઓ બાદ, યરુશાલેમનો વિનાશ થયો અને યહૂદાનો છેલ્લો રાજા, સદકિયા, પોતાના સમક્ષ પોતાના પુત્રોને મારવામાં આવતા જોયા; ત્યારબાદ તેની આંખો ફોડી કાઢવામાં આવી અને તેને બંદી બનાવી બેબિલોનમાં લઈ જવામાં આવ્યો.

સ્મિથે સમગ્ર પ્રગતિશીલ ન્યાયને સિદકિયાહને આર્પણ કર્યો અને પોતાની ધારણાના પ્રમાણપાઠ તરીકે સિદકિયાહના ન્યાયનો ઉપયોગ કર્યો. સિદકિયાહનો ન્યાય, જે “દુષ્ટ અને અપવિત્ર રાજકુમાર” હતો, એ ખરેખર એ દર્શાવતો હતો કે ખ્રિસ્ત આવીને રાજ્ય સ્થાપે ત્યાં સુધી યહૂદાનો મુકુટ દૂર કરવામાં આવશે. સ્મિથે કહ્યું, “તેઓ પૃથ્વીના સત્તાધીશો હેઠળ આધીન છે, અને રહેશે પણ—જ્યાં સુધી દાવિદનું સિંહાસન ફરીથી સ્થાપિત ન થાય,—જ્યાં સુધી તેનો યથાર્થ વારસદાર, મસીહા, શાંતિનો રાજકુમાર, આવી ન જાય; અને ત્યારબાદ તે તેને આપવામાં આવશે.” ૨૨ ઓક્ટોબર, ૧૮૪૪ના રોજ, દાનિયેલના અધ્યાય સાત, અને કલમો તેર અને ચૌદના પરિપૂર્તિરૂપે, ખ્રિસ્ત, મનુષ્યપુત્ર તરીકે પ્રતિનિધિત્વ પામેલો, એક રાજ્ય પ્રાપ્ત કરવા પિતાની સમક્ષ આવ્યો.

હું રાત્રિના દર્શનોમાં જોયું, અને જુઓ, મનુષ્યપુત્ર સમાન એક આકાશના વાદળો સાથે આવ્યો, અને પ્રાચીન દિવસોના પાસે આવ્યો, અને તેઓએ તેને તેમની સમક્ષ નજીક લાવ્યો. અને તેને સત્તા, મહિમા અને રાજ્ય આપવામાં આવ્યું, જેથી બધા લોકો, જાતિઓ અને ભાષાઓ તેને સેવા કરે: તેની સત્તા અનંતકાળની સત્તા છે, જે ક્યારેય પસાર નહીં થાય, અને તેનું રાજ્ય એવું છે, જે ક્યારેય નાશ પામશે નહીં. દાનિયેલ 7:13, 14.

સિસ્ટર વ્હાઇટ પુષ્ટિ કરે છે કે દાનિયેલ અધ્યાય સાતની તેરમી અને ચૌદમી કલમો 22 ઓક્ટોબર, 1844ના રોજ પૂર્ણ થઈ હતી.

“દાનિયેલ 8:14માં દર્શાવેલ યા મુજબ પવિત્ર ૨ થાનના શુદ્ધિ કરણ માટે ખ્રિસ્ત ત અમારા મહાયાજક તરીકે પરમપવિત્ર ૨ થાને આવે છે; દાનિયેલ 7:13માં રજૂ કરાયેલા મુજબ મનુષ્યપુત્ર પ્રાચીન દિનોના સમક્ષ આવે છે; અને મલાખી ૩:૧૨ આગાહી કરાયેલા મુજબ પ્રભુ પોતાના મંદિરમાં આવે છે—આ બધું એક જ ઘટનાના વર્ણનો છે; અને આ જ ઘટના મથિ 25માં દસ કન્યાઓના દુષ્ટ તંત્રમાં ખ્રિસ્ત ત દ્વારા વર્ણવાયેલા મુજબ વરરાજાના લગ્ન માં આવવાથી પણ પ્રતિનિધિત થાય છે.” The Great Controversy, 426.

સ્મિથે “ક્રોધના અંતિમ સમય”ના મુખ્ય તત્ત્વને સ્પર્શ્યું નહોતું. તેણે તે બાઇબલના સિદ્ધાંતને ટાળ્યો, જે દર્શાવતો હતો કે યહૂદા મનશ્શેહના સમયમાં પરાજિત થયો હતો, અને જે બંદીવાસ સિદ્ધક્રિયાહથી બે રાજાઓ પહેલાં શરૂ થયો હતો, તે પણ એ દર્શાવતો હતો કે સિદ્ધક્રિયાહે પોતાનો અંત ભેટ્યો તે પહેલાં જ યહૂદા બેબિલોનના અધિનમાં આવી ચૂક્યો હતો. આવી સ્પષ્ટ ઉપેક્ષાઓ હોવા છતાં, તેણે તેમ છતાં આ રીતે જણાવ્યું: “અહીં તેના કરારના લોકો વિરુદ્ધ દેવના ક્રોધનો સમયગાળો છે; તે સમયગાળો, જેમાં પવિત્રસ્થાન અને સૈન્યને પગતળે દલિત કરવામાં આવવાના છે.” તેથી તે “દેવના ક્રોધના સમયગાળાને” સીધા જ દાનિયેલ અધ્યાય આઠ અને પદ તેરના “કેટલા સમય સુધી” એવા પ્રશ્ન સાથે સંકળે છે. પદ ચૌદમાં તેનો ઉત્તર 22 ઓક્ટોબર, 1844 સુધીનો હતો.

બાબિલની દાસ્યાવસ્થામાં વિખેરાવ એ ઇ.સ.પૂર્વે 677માં આરંભ પામેલો અને 1844 સુધી ચાલુ રહેલો એક ક્રમશઃ વિસ્તરતો ઇતિહાસ હતો. તે સમયગાળો બે હજાર પાંચસો વીસ વર્ષનો બને છે, જે નિશ્ચયે લેવ્યવ્યવસ્થા છવીસનાં “સાત વખત” છે. 22 ઓક્ટોબર, 1844ના રોજ તે સમયગાળાનો અંત દાનિયેલને ત્રેવીસ સો સાંજ અને સવારોની “મરએહ દર્શન” માટે બીજો સાક્ષી પૂરો પાડતો હતો.

ગેબ્રિએલને દાનિયેલને તે દર્શન સમજાવવાનું કહેવામાં આવ્યું હતું, અને ગેબ્રિએલે જે કુર્યું તે 22 ઓક્ટોબર, 1844ની સમાપ્તિ-તારીખ માટે બીજી સાક્ષી પ્રદાન કરવું હતું. તેણે માત્ર બંને સમય-ભવિષ્યવાણીઓની પરિપૂર્ણતાઓની તારીખ સ્થાપિત કરવા બીજી સાક્ષી જ આપી નહોતી, પરંતુ સ્મિથે યોગ્ય રીતે દર્શાવ્યું તેમ, 1844 માટેની બીજી સાક્ષી સાથે સંકળાયેલ સમયગાળો, તેરમી કલમમાં એવી અવધિ તરીકે ઓળખવામાં આવ્યો હતો કે જેમાં પવિત્રસ્થાન અને સેનાને પગ નીચે ત્રાંપવામાં આવવાના હતા. તેરમી કલમનો પ્રશ્ન આ છે: “દૈનિક બલિદાન, અને ઉજાડ પાડી દેતી અતિક્રમણ વિષેનું દર્શન કેટલા સમય સુધી રહેશે, જેથી પવિત્રસ્થાન અને સેનાને બંનેને પગ નીચે ત્રાંપવામાં આવે?” તે સમયગાળો લેવ્યવિવરણ છવીસના “સાત સમય” હતો.

સ્મિથે જે ન જોયું, અથવા ઓળખવાનું ટાળ્યું, તે એ હતું કે ઓગણીસમી કલમનો “ક્રોધ” એ જ તે ક્રોધનો “અંતિમ સમય” હતો. જો “અંતિમ” હોય, તો “પ્રથમ” પણ હોવું જ જોઈએ, અને દાનિયેલ અગિયારમા અધ્યાયમાં દર્શાવે છે કે “પ્રથમ ક્રોધ” ક્યારે સમાપ્ત થયો. તે અંધકારમય યુગો દરમિયાન શાસન કરનાર પોપશાહીની ઓળખ કરે છે, અને કહે છે કે પોપશાહી ત્યાં સુધી ફાલશે-ફૂલશે જ્યાં સુધી ક્રોધ પૂર્ણ ન થાય, અથવા સમાપ્ત ન થાય.

અને રાજા પોતાની ઈચ્છા પ્રમાણે વર્તશે; અને તે પોતાને ઊંચો કરશે, અને દરેક દેવથી પણ પોતાને મોટો ગણાવશે, અને દેવોના દેવ વિરુદ્ધ અદ્ભુત વાતો બોલશે, અને ક્રોધનો કાર્ય પૂર્ણ ન થાય ત્યાં સુધી સમૃદ્ધિ પામશે; કારણ કે જે નક્કી કરવામાં આવ્યું છે તે અવશ્ય થશે. દાનિયેલ 11:36.

છત્તીસમો પદ વ્યાપક રીતે એ પદ તરીકે સમજવામાં આવે છે, જેને પ્રેરિત પૌલે થેસ્સલોનિકીઓને લખેલા પોતાના બીજા પત્રમાં પરિભાષિત કર્યું છે.

કોઈ પણ રીતે કોઈ તમને છેતરવા ન દે; કેમ કે પહેલાં ધર્મત્ત યાગ ન થાય અને પાપનો મનુષ્ય, વિનાશનો પુત્ર, પ્રગટ ન થાય ત્યાં સુધી તે દિવસ આવશે નહીં; જે દેવ કહેવાતા દરેકથી, અથવા જેની ઉપાસના થાય છે તે દરેકથી, પોતાને વિરોધમાં ઊભો કરે છે અને પોતાને ઊંચો ઠરાવે છે; એટલું જ નહિ, કે તે દેવ

સમાન થઈ દેવના મંદિરમાં બેસે છે અને પોતે દેવ છે તેમ દર્શાવે છે. 2 થેરુ સલોનિકીઓ 2:3, 4.

પૌલનો "પાપનો મનુષ્ય," જે "વિનાશનો પુત્ર" પણ છે, અને જે "ઈશ્વર કહેવાય છે અથવા જેની ઉપાસના થાય છે તે સર્વના વિરોધમાં ઊભો રહે છે અને પોતાને તેમના કરતાં ઊંચો ગણે છે," તે જ તે "રાજા" પણ છે, જે "પોતાની ઇચ્છા પ્રમાણે વર્તશે; અને પોતાને ઊંચો ગણશે, અને દરેક દેવથી ઉપર પોતાને મહાન ઠેરવશે." આ બંને અવતરણો રોમના પોપનો ઉલ્લેખ કરે છે. દાનિયેલ લખે છે કે પોપ "ક્રોધ પૂર્ણ થાય ત્યાં સુધી" સમૃદ્ધિ પામશે, અર્થાત્ આગળ ધપતો રહેશે. છત્તીસમી પંક્તિમાંનો એ ક્રોધ "નિર્ધારિત" કરવામાં આવ્યો હતો. "નિર્ધારિત" શબ્દનો અર્થ "ઘાયલ કરવું" થાય છે.

૧૭૯૮માં પાપાશાહીને તેની "પ્રાણઘાતક ઘા" પ્રાપ્ત થઈ, અને તે બિંદુએ "પ્રથમ ક્રોધ" પૂર્ણ થયો અથવા સમાપ્ત થયો. "પૂર્ણ કરવું" શબ્દનો અર્થ અંત પામવું અથવા બંધ થવું એવો થાય છે. આઠમા અધ્યાયની ઉત્તીસમી વાણીમાં દર્શાવેલ "ક્રોધ"નો અંત તે અવધિના અંતની ઓળખ કરાવે છે, જેમાં પવિત્રસ્થાન અને સૈન્યને પગતળે રૌંદવામાં આવવાનું હતું. તેનો અંત ૧૮૪૪માં આવ્યો, પરંતુ "પ્રથમ" ક્રોધનો અંત ૧૭૯૮માં આવ્યો.

"છેલ્લો ક્રોધ" ઈ.સ. 1844માં સમાપ્ત થયો, જે ઈ.સ.પૂ. 677માં રાજા મનશ્શેહને અશ્શૂરીઓ દ્વારા બાબેલમાં લઈ જવામાં આવ્યો ત્યારથી બે હજાર પાંચસો વીસ વર્ષ પછી હતું. "પ્રથમ" ક્રોધ ઈ.સ. 1798માં સમાપ્ત થયો, જે ઈ.સ.પૂ. 723માં ઇઝરાયેલના ઉત્તર રાજ્યને અશ્શૂરીઓ દ્વારા દાસત્વમાં લઈ જવામાં આવ્યું ત્યારથી બે હજાર પાંચસો વીસ વર્ષ પછી હતું.

દાનિયેલના ગ્રંથમાં રહેલાં ગૂઢ "સાત સમય" વિષે હજી વધુ કહેવાનું છે, અને અમે તેની ચર્ચા અમારા આગામી લેખમાં કરીશું.

"વાઓદિક્રિયાના કલીસિયાના દૂતને લખ: આ વાતો આમેન, વિશ્વાસુ અને સચ્ચા સાક્ષી, દેવની સૃષ્ટિના આરંભરૂપે કહેવાય છે; હું તારાં કાર્યો જાણું છું, કે તું ન તો શીતળ છે અને ન તો ઉષ્ણ; કાશ, તું શીતળ હોત અથવા ઉષ્ણ હોત. તેથી, કારણ કે તું કોળિયો છે, અને ન તો શીતળ છે અને ન તો ઉષ્ણ, તેથી હું તને મારા મુખમાંથી ઉગાળી નાખીશ. કારણ કે તું કહે છે, હું ધનિક છું, અને સંપત્તિમાં વૃદ્ધિ પામ્યો છું, અને મને કશાની જરૂર નથી; અને તું જાણતો નથી કે તું દયનીય છે, અને કરુણાસ્પદ, અને ગરીબ, અને અંધ, અને નિર્વસ્ત્ર છે."

"અહીં પ્રભુ આપણને દર્શાવે છે કે જેમ સેવકોને તેમણે લોકોને ચેતવવા માટે બોલાવ્યા છે, તેઓ દ્વારા તેમના લોકોને પહોંચાડવાનો સંદેશ શાંતિ અને સુરક્ષાનો સંદેશ નથી. તે માત્ર સિદ્ધાંતાત્મક નથી, પરંતુ દરેક બાબતમાં વ્યવહારિક છે. દેવના લોકો વાઓદિક્રિયાઓને આપેલા સંદેશમાં દૈહિક નિરાંતેની સ્થિતિમાં દર્શાવવામાં આવ્યા છે. તેઓ નિશ્ચિંત છે, પોતાને આધ્યાત્મિક સિદ્ધિઓની ઉચ્ચ અવસ્થામાં હોવાનું માની રહ્યા છે. 'કારણ કે તું કહે છે, હું ધનિક છું, અને માલમત્તામાં વધ્યો છું, અને મને કશાની જરૂર નથી; અને તું જાણતો નથી કે તું દુર્ભાગી, દયાજનક, ગરીબ, અંધ અને નગ્ન છે.'"

"માનવમનો પર તે કરતાં મોટી છેતરપિંડી બીજી કઈ આવી શકે કે તેઓ સર્વથા ખોટા હોવા છતાં પોતે સાચા છે એવો વિશ્વાસ રાખે! સત્ય સાક્ષીનો સંદેશ દેવના લોકોને શોકજનક છેતરપિંડીની સ્થિતિમાં શોધી કાઢે છે, તો પણ તેઓ તે છેતરપિંડીમાં નિષ્ઠાવાન છે. તેઓ જાણતા નથી કે દેવની નજરે તેમની સ્થિતિ અતિ દયનીય છે. જેઓને સંબોધવામાં આવ્યા છે તેઓ પોતાના વિષે એમ માનીને પોતાને પ્રસન્ન કરી રહ્યા છે કે તેઓ ઊંચી આધ્યાત્મિક સ્થિતિમાં છે, ત્યારે સત્ય સાક્ષીનો સંદેશ તેમની સુરક્ષાને તેમના આધ્યાત્મિક અંધત્વ, દરિદ્રતા અને દુર્દશાની તેમની યથાર્થ સ્થિતિના ચોંકાવનાર નિંદાપ્રકાશ દ્વારા ભંગ કરે છે. આ સાક્ષ્ય, એટલું કટુ અને ગંભીર હોવા છતાં, ભૂલ હોઈ શકે નહીં, કારણ કે બોલનાર સત્ય સાક્ષી છે, અને તેમનું સાક્ષ્ય નિશ્ચિતપણે યથાર્થ જ હોવું જોઈએ." Testimonies, volume 3, 252.

